

Sygn. akt VI U 2679/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – st. sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2019 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: K. R.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 19 listopada 2018 r., znak: (...)

w sprawie: K. R.

przeciwko: Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wypłatę części uzupełniającej świadczenia

oddala odwołanie.

Na oryginalnie właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 2679/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 listopada 2018r. nr (...)(...)Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (...) Oddziału (...) w B. wstrzymał dalszą wypłatę 100% części uzupełniającej emerytury ubezpieczonej K. R. począwszy od dnia 1 listopada 2018r. z uwagi na wyłączenie męża ubezpieczonej z ubezpieczenia społecznego rolników od 31 października 2018r. W piśmie z dnia 19 listopada 2018r., stanowiącym załącznik do decyzji, organ rentowy wskazał, że w myśl artykułu 28 ust 11 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w przypadku, gdy emeryt prowadzi działalność rolniczą z małżonkiem podlegającym ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu z mocy ustawy, wypłata części uzupełniającej świadczenia ulega zawieszeniu. Z uwagi na fakt, iż małżonek ubezpieczonej dnia 30 października 2018r. został wyłączony z ubezpieczenia społecznego rolników – wstrzymana została w 100% część uzupełniającej świadczenia ubezpieczonej od 1 listopada 2018r.

Odwołanie od tej decyzji wniosła ubezpieczona K. R. i wniosła o uchylenie decyzji. W uzasadnieniu odwołania, ubezpieczona wskazała, że KRUS wstrzymał jej wypłatę części uzupełniającej z powodu „prowadzenia działalności rolniczej”, co nie jest zgodne z prawdą. Wskazała, że ubiegając się o emeryturę przedstawiała w KRUS-ie zaświadczenie z Urzędu Skarbowego w B. o zakończeniu działalności rolniczej w dniu 9 sierpnia 2016r. Zdaniem Ubezpieczonej ubezpieczona prawdziwym powodem zawieszenia części uzupełniającej emerytury jest fakt, że otrzymując emeryturę rolniczą i nie prowadząc działalności rolniczej, jest ona współwłaścicielką gospodarstwa rolnego użytkowanego przez

jej syna- P. R. (1), który jest drugim współwłaścicielem tego gospodarstwa rolnego. Jej zdaniem KRUS nie zwracając uwagi na fakty, każdemu posiadaczowi gospodarstwa rolnego przypisuje prowadzenie działalności rolniczej i zawiesza wypłacanie części uzupełniającej świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu odpowiedzi wskazano, że wbrew twierdzeniom ubezpieczonej zawartym w jej odwołaniu, jedyną przyczyną zawieszenia w 100% części uzupełniającej emerytury rolniczej było ustalenie, że mąż powódki została wyłączony z ubezpieczenia społecznego rolników. Jednocześnie KRUS wskazał, że K. R. nie składała wniosku o podjęcie wypłaty świadczenia w pełnej wysokości w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności rolniczej w myśl przepisów art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, wobec czego organ rentowy nie miał możliwości wypowiedzenia się w tej kwestii w formie decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczana K. R. wraz z mężem R. R. (1) od dnia 13 lipca 1994r. do dnia 21 listopada 2016r. byli w ustawowej wspólności małżeńskiej właścicielami gospodarstwa rolnego składającego się z zabudowanej nieruchomości o powierzchni 2,3945ha, położonej w D., dla której Sąd Rejonowy w B. prowadzi księgę wieczystą nr KW nr (...). Aktem notarialnym z dnia (...) małżonkowie R. darowali prawo własności tej nieruchomości synowi P. R. (2). Jednocześnie syn P. R. (1) w tym samym dniu darował 1/2 udziału we własności tej nieruchomości swojej matce- K. R.. Począwszy od 21 listopada 2016r. ubezpieczona jest współwłaścicielem opisanego wyżej gospodarstwa rolnego w 1/2 części. Udział ubezpieczonej w nieruchomości przekracza 1 ha.

Dowód: akt notarialny z dnia(...) – w aktach KRUS.

W dniu 29 lipca 2016r. ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę rolniczą. Decyzją z dnia (...) Prezes KRUS przyznał ubezpieczonej emeryturę rolniczą począwszy od dnia (...) w wysokości 1066,40 zł brutto. Emerytura składała się części składkowej w wysokości 263,27 zł oraz części uzupełniającej w wysokości 882,56 zł. Na dzień składania wyniku oraz dzień wydania decyzji emerytalnej ubezpieczona była współwłaścicielką gospodarstwa rolnego o powierzchni ponad 1 ha. Część uzupełniająca emerytury nie została zawieszona przez KRUS ponieważ ubezpieczona prowadziła działalność rolniczą z małżonkiem podlegającym ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu rolników.

Dowód: decyzja z dnia (...)akta KRUS.

Decyzją z dnia (...). R. R. (1) nabył prawo do emerytury pracowniczej począwszy od dnia (...) (...), tj. od osiągnięcia przezeń wieku emerytalnego, o czym ubezpieczony poinformował KRUS.

Bezsporne.

Decyzją z dnia 19 listopada 2018r. KRUS zawiesił ubezpieczonej 100% części uzupełniającej świadczenia emerytalnego z uwagi na wyłącznie jej małżonka z ubezpieczenia społecznego rolników. W piśmie z dnia 19 listopada 2018r. organ rentowy wyjaśnił ubezpieczonego przyczyny zawieszenia.

Decyzja z dnia 19 listopada 2018r., pismo z dnia 19 listopada 2018r. – akta KRUS.

Stan faktyczny, co do zasady niesporny pomiędzy stronami, Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach organu rentowego, których prawdziwości strony nie kwestionowały, a które nie budziły również wątpliwości sądu co do ich wiarygodności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługiwało na uwzględnienie.

W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza treść decyzji organu rentowego, od której wniesiono odwołanie i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem

jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności (por. np. wyrok SA w Krakowie z dnia 23 października 2013 r., III AUa 890/13).

W systemie rolniczego ubezpieczenia społecznego zasadą jest, że prawo do świadczenia (emerytalnego, rentowego) w pełnej wysokości ma taki uprawniony, który nie prowadzi działalności rolniczej. Taki wniosek wynika z treści art. 28 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zgodnie z art. 28 ust. 1 tej ustawy, wypłata emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą. Zawieszenie wypłaty dotyczy m.in. części uzupełniającej emerytury rolniczej lub renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy. W ust. 3 tego artykułu ustawodawca wskazał, że wypłata ulega zawieszeniu w całości, jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. W ust. 4 wymieniono sytuacje, które pozwalają na uznanie, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. Stosownie do treści art. 28 ust. 4 ustawy, uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego, nie uwzględniając: 1) gruntów wydzierżawionych, na podstawie umowy pisemnej zawartej co najmniej na 10 lat i zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków, osobie niebędącej: a) małżonkiem emeryta lub rencisty, b) jego zstępnym lub pasierbem, c) osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym, d) małżonkiem osoby, o której mowa w lit. b lub c; 2) gruntów trwale wyłączonych z produkcji rolniczej na podstawie odrębnych przepisów, w tym zalesionych gruntów rolnych; 3) gruntów i działów specjalnych należących do małżonka, z którym emeryt lub rencista zawarł związek małżeński po ustaleniu prawa do emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia; 4) własności (udziału we współwłasności) nieustalonej odpowiednimi dokumentami urzędowymi, jeżeli grunty będące przedmiotem tej własności (współwłasności) nie znajdują się w posiadaniu rolnika lub jego małżonka. Stosownie do treści art. 28 ust. 4 ustawy, prowadzenie działalności rolniczej ma zatem miejsce, gdy rencista jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego, które ze względu na powierzchnię podlega opodatkowaniu podatkiem rolnym.

Z art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wynika zatem domniemanie, że jeżeli emeryt lub rencista albo jego małżonek jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego o powierzchni powyżej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowego, to rolnik ten nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Jednak zgodnie z ust. 11 tego przepisu, jeśli rencista lub emeryt uprawniony do emerytury prowadzi działalność rolniczą z małżonkiem podlegającym ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy ustawy, wypłata świadczenia nie ulega zawieszeniu. Oznacza to, że KRUS nie bada z urzędu, czy współwłaściciel gospodarstwa rolnego, który wystąpił z wnioskiem o świadczenia z ubezpieczenia społecznego rolników, faktycznie prowadzi działalność rolniczą (co prowadziłoby to konieczności zawieszania części uzupełniającej świadczenia), jeśli małżonek takiej osoby również podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników i prowadzi z nim wspólnie działalność rolniczą. Wówczas bowiem nie ma potrzeby obalania domniemanie o prowadzeniu działalności rolniczej wyłącznie na podstawie faktu posiadania gruntów rolnych o powierzchni przekraczającej 1 ha, gdyż i tak część uzupełniająca świadczenia nie podlega zawieszeniu.

Aby móc stosować ten przepis – art. 28 ust. 11 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników o w stosunku do osoby, która prowadzi działalność rolniczą i jednocześnie uprawniata jest do świadczenia z ubezpieczenia społecznego rolników musi istnieć przesłanka podlegania małżonka, prowadzącego z tą osobą wspólnie działalność rolniczą, ubezpieczeniu społecznym rolników.

Skoro zatem małżonek ubezpieczonej został wyłączony z ubezpieczenia społecznego rolników, odpadała przesłanka stosowania w sytuacji ubezpieczonej przepisu artykułu 28 ust. 11 ustawy, niejako zabezpieczającego ubezpieczoną przed zawieszeniem części uzupełniającej jej emerytury i część uzupełniająca świadczenia została z urzędu zawieszona przez organ rentowy. Działanie to było prawidłowe.

Ubezpieczona ma możliwość złożenia w KRUS wniosku o podjęcie wypłaty 100% części uzupełniającej emerytury w związku z okolicznością, na którą powołuje się w odwołaniu - o zaprzestaniu prowadzenia działalności rolniczej.

Ze znajdującego się w aktach KRUS aktu notarialnego nie wynika, żeby ubezpieczona nie prowadziła działalności rolniczej. Wedle jego treści ubezpieczona nadal jest współwłaścicielką gruntów rolnych o powierzchni przekraczającej 1 ha. Do wniosku o podjęcie wypłaty części uzupełniającej emerytury ubezpieczona winna przedstawić dowody zaprzestania działalności, na podstawie których obali domniemanie prowadzenia przez nią działalności rolniczej wyłącznie na tej podstawie, że jest współwłaścicielką gospodarstwa rolnego o powierzchni przekraczającej 1 ha. .

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc odwołanie oddalił o czym orzekł w sentencji wyroku.

SSO Ewa Milczarek